

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Quæstio XXIX. In Tit. XXIX. De Clerico Per Saltum Promoto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

tus; actus autem minorum Ordinum spectant ad divinum officium; Sic Zoësius hic n. 10.

1123 *R. 2.* Diaconum, non Sacerdotem, missam celebrantem, ad sacerdotii ordinem promoveri non posse; & à diaconatu suspendi ad biennium, vel triennium, arbitrio Diocesani, c. 2. h. t. de beneficio tamen cum eo misericorditer agi posse per Episcopum, ne sustentatione privatus, ad seculi negotia, in opprobrium status clericalis, cogatur reverti, imò etiam per Episcopum cum eodem dispensari posse, ut post penitentiam ad officium diaconatus revertatur, non tamen, ut ad maiorem ordinem promoveatur: Sic Abbas in cit. c. 2. idque in poenam temeritatis: probabilius tamen est, illum Diaconum, qui, non sacerdos celebrans, à Diaconatu suspenditur, de jure communi non suspendi ab inferioribus ordinibus; quia versatur in materia poenali, & textus expressè loquitur de suspensione à diaconatu. Zoësius hic n. 2.

1124 *R. 3.* Si non Clericus missam, vel aliud divinum ministerium celebret, Judicis arbitrio puniendum esse, cum in jure nulla poena definita sit; sic Vallensis h. t. n. 2. Clementem tamen VIII. in constitutione incipiente: *Esti alias*, 1601. (quam refert Piascius p. 2. c. 4. a. 14. n. 12.) decrevisse, ut, *quisquis non Sacerdos missam celebraverit, vel confessionem sacramentalem audierit, ab Ecclesia abjiciatur, & ab ordinibus, quos habet, ritè degradatus, curia seculari tradatur, debitis poenis plebendus.*

Et quamvis ibidem non exprimitur, *sacerdos sine jurisdictione confessiones excipiens*, tamen ob grave sacrilegium, severe arbitrio æqui Judicis puniendum esse, rectè docet Vallensis loc. cit. ob ingentem temeritatem, & Sacramenti poenitentiae profanationem.

R. 4. Laicos, usurpantes actum ordinis, irregulares fieri; cum c. 1. h. t. universaliter loquatur. Nec obstat Rubrica: *de Clerico non ordinato, ministrante*. Nec enim semper procedit argumentum à rubro ad nigrum, hoc est, à rubrica ad textum, ut notat Everardus de locis argumentorum legalibus, in loco à Rubro. n. 11. quando scilicet textus loquitur de aliquo v. g. Clerico, solum *exempli causâ*, ut diximus l. 1. tit. 2. de constitut. Et hoc extenditur ad quemcunque actum ordinis. c. 1. h. t. ibi: si quis baptizaverit, aut *aliquid* divinum officium exercuerit *non ordinatus*, consequenter, *si baptizet solemniter*, hoc est: si fingat se habere Ordinem ad exercendum ex officio talem actum. Sic Barbosa in c. 1. h. t. n. 2. Not. autem hanc irregularitatem Laicorum, juxta aliquos non esse totalem, sed tantum quoad eum actum, quem usurparunt, ejusque Superiores. Ita videri potest argumento desumpto à Clerico, qui non impeditur ministrare in Ordine inferiori, quo initiatus est, etsi Superiorem malè usurpaverit: Sed probabilius est contrarium, quia cit. c. 1. dicitur: *numquam ordinetur*; Sic Zoësius hic, n. 5.

QUÆSTIO XXIX.

IN TIT. XXIX. DE CLERICO PER SALTUM PROMOTO.

1126

Upponendum, Ordines inter se sic esse subordinatos, ut ab inferiore ad proximum superiorem gradum sit ascendendum. Infimus est Ostioratus; huic proximus, Lectoratus; exinde Exorcistatus, Acolythatus, Sub-Diaconatus, Diaconatus, Presbyterium, &c. Quare *promoveri per saltum* nihil aliud est, quam pro-

moveri ad superiorem Ordinem (v. g. ad Diaconatum) omisso, seu nondum suscepto inferiori v. g. Sub-Diaconatu. Et de hoc casu presenti titulo agitur, atque deciditur *ordinatum per saltum* (v. g. qui prius ordinatus est Presbyter, quam Diaconus) in ordine sic suscepto valide quidem ordinatum esse, sed illicitè. *Valide*, quia sic ordinatus (ut constat ex c. unico, h. t.) non jubetur repetere Sacerdotium, sed tan-

tantum Ordinem omisum; *illicite* tamen, cum ei citato loco condignam poenitentiam imponendam esse Innocentius III. prescribat.

1127 **Q**uestio est, an ordinatus per saltum ex hoc precise capite, quod sic ordinatus sit, irregularis sit, adeo, ut si in ordine per saltum suscepto non ministravit, non possit absque dispensatione Ordinem omisum recipere? Responso Doctorum communis est, sic ordinatum ipso jure suspensum esse ab Ordinis sic suscepti exercitio, donec Ordo praetermissus suppleatur. Sic Authores communiter ex c. unico h. t. peracta tamen poenitentia, ab Episcopo dispensari posse, ut ordine prius omisso, & recepto ad altiorem ascendat, prout deducitur ex cit. c. unico quo posito etiam dicta suspensio tollitur, ut habetur, ibi: *peracta poenitentia ipsum in Diaconum promoveri procuret (quo praetermissis Sacerdos fuerat ordinatus) & sic de misericordia eundem ministrare permittas in ordine Sacerdotis.* Sed hoc intellige juxta Tridentinum Sess. 23. de Reform. c. 14. ibi: *Cum promotus per saltum, si non ministraverint, Episcopus ex legitima causa potest dispensare.* ergo secus est, si ministraverint.

1128 **E**x hoc colliges. 1. promotum per saltum esse ipso jure suspensum ab exercitio ordinis sic suscepti, donec omisus suppleatur, quod procedit, sive ignoranter, sive scienter sic promotus sit; patet ex c. unico, h. t. quod loquitur de ignoranter promotus; & c. sollicitudo, dist. 52. quod loquitur de promotus per saltum scienter. Colliges. 2. taliter promotum, si in ordine per saltum suscepto non ministravit, posse cum dispensatione Episcopi recipere ordinem omisum; quamvis non possit sine dispensatione recipere ordinem praetermissum, ne recipiat ordinem censuram ligatus. Hoc procedere docet Pirhing hic, n. 6. esto quis etiam scienter ad superiorem, praetermissis inferiori, ascenderit; quia Tridentinum indistincte dicit, *Episcopum posse cum promotis per saltum dispensare, si non ministraverint.* Quamvis de scienter promotis neget probabiliter Fagnanus in c. unico h. t. a. n. 24. Si autem in ordine, per saltum suscepto ministravit, de eo discurrendum, sicut de illo, qui ministrat in ordine, cujus usus est suspensus. Colliges. 3. Si Clericus per saltum promotus in ordine praetermissis ministravit, idem dicendum,

quod diximus de ministrante in ordine non suscepto, juxta dicta a n. 1122. Si autem in eo non ministravit, posse Episcopum cum eo dispensare, ut eo licite utatur; ut constat ex Tridentino citato, non tamen prius, quam ordo praetermissus suppletus sit; quia id repugnat primae institutioni ordinum, ut gradatim suscipiantur. Coeterum ordinatus per saltum non est suspensus ab aliis ordinibus legitime susceptis, sed tantum ab eo, quem per saltum suscepit. Barbosa de offic. & potest. Episcopi, allegat. 47. n. 11. Nam de hoc solo loquitur textus in cit. c. Unico.

Not. quoque quod ordo Sacerdotalis 1129 non praerequirat *ex natura rei* characterem diaconatus, ut patet ex c. unico, h. t. quamvis verum sit, Episcopum per saltum non posse conferre ordines, quos ipse non accepit; Sic Pirhing h. t. n. 8. Ex hoc autem irregularitas non contrahitur, quod quis non confirmatus recipiat ordines; quia nulli reperitur in talem aliqua censura, vel irregularitas expressa in jure, licet Tridentinum sess. 23. de reform. c. 4. prohibeat, ne ante confirmationem admittantur ad primam tonsuram; nec propterea censetur Sacramentum iteratum esse, quod quis illud recipiat ignorans, esse alias a se receptum. Nam non intelligitur iteratum, quod factum esse nescitur, ut habetur cit. c. unico, atque adeo, cum vere dubitatur, an Sacramentum initerabile susceptum sit, baptismus v. g. si enim sub conditione conferatur, non propterea iteratus intelligitur.

Nec dictis obstant, quae in contrarium 1130 afferuntur, de obligatione in susceptione ordinum gradatim ascendendi, seclusa dispensatione summi Pontificis, quam in Gallia cuidam esse indulgentiam a Clemente VI. ex Authore Historiae Romanorum Pontificum, refert Gonzalez hic n. 5. circa finem. Quamvis autem variis textibus (de quibus idem Gonzalez. n. 3.) probare contendunt aliqui, hanc gradualement ascensionem olim non fuisse observatam; respondetur tamen. 1. plura olim non fuisse ordinata in veteri Ecclesia, quoad ea, quae sunt juris tantum humani; quae tamen hodie aliter se habent. Sic olim subdiaconatus non erat *ordo sacer*; nec inducebat obligationem continentiae, secus tamen est hodie. Olim clandestinitas simpliciter, & Raptus non dirimebat matri-

monium; secus tamen est hodie. R. 2. illis textibus (ex c. si officia, dist. 59 & c.) non rectè probari, antiquitus non fuisse hunc in Ordinibus ascensum gradualem. Illorum enim temporum fuit consuetudo, ut licet singuli Ordines, vel plures

(v. g. minores simul, aut hi cum Sub. Diaconatu) unus post alium conferretur, illi tantùm nominarentur, ad quorum officia Ordinati destinabantur; vel qui eodie ultimò collatus est; id quod notat Gonzalez cit. n. 7.

QUÆSTIO XXX.

IN TIT. XXX. DE EO, QUI FURTIVE ORDINEM SUSCEPIT.

1131

Urtive Ordinem suscipere, dicitur, qui cum suscipit clandestinè, quod variis modis fit; 1. quando sine ordinatione & consensu Episcopi, vel sine examine in numerum Ordinandorum irrepit, ut dicitur c. quando Episcopus, dist. 24. & c. Extra conscientiam dist. 44. 2. Quando admittitur ad minores Ordines tantùm, unà & eadem die Subdiaconatum suscipit, c. 2. h. t. 3. Quando quis contra Superioris inhibitionem, eodem die ad suscipiendos duos sacros Ordines se ingerit. 4. Quando per saltum ordinatur. Gonzalez autem h. t. in c. 3. n. 2. ait, furtivam Ordinum susceptionem vel ordinationem dici, quoties fit contra canonum statuta, de quibus supra. Unde in hoc titulo resolvitur, quæ censura, vel pœna sic furtivè ordinatis iure statuta sit? ad hoc R. 1. cum, qui furtivè suscipit Ordinem, esse suspensum ab exercitio, seu usu Ordinis, nisi cum eo fuerit dispensatum, c. 1. h. t. & si ab hoc prohibitus fuit sub excommunicatione, fieri quidem suspensum ab executione Ordinis sic suscepti; non tamen irregularem; ratio secundæ partis est, quia secundùm Canones ille fit irregularis, qui censura ligatus exercet aliquem actum Ordinis, à quo est prohibitus, c. 1. de sentent. & re judic. in 6. & c. 1. de sentent. excomm. in 6. sed in censura suscipere ordinem, non est exercere actum ordinis; ergo: ratio partis primæ est ex c. innotuit 3. h. t. nam nec in hoc, nec in præcedentibus capitulis ulla fit mentio, nisi suspensionis ab usu Ordinis suscepti. Ita Gibalinus de Irregularit. c. 5. q. 1. n. 31. dub. 6. Leander tract. cod. D. 20. q. 4. & alii.

1132

R. 2. illum, qui furtivè suscipit Ordinem

ab eo Episcopo, qui hoc prohibuit sub excommunicatione, eo ipso incurrere excommunicationem; & quia nullus Ordo Ecclesiasticus suscipi, vel exerceri potest ab excommunicato, sine pœna suspensionis ab omnibus Ordinibus simpliciter, ut dicitur c. cum illorum, de sent. excomm. sequitur talem esse suspensum ab omnibus Ordinibus etiam minoribus, licet c. 1. & 3. h. t. loquatur solum de Sacris; quia solum continent speciem facti. In hoc tamen casu Episcopus quidem dispensare potest cum furtivè ordinato, ut possit ascendere ad superiorem Ordinem, si Religionem ingrediatur, ac in ea per aliquod tempus laudabiliter vivat, ut dicitur c. Veniens 1. h. t. non autem secus; aliud tamen est, si prohibitio sub anathemate non processit. Tunc Episcopus dispensare potest iure suo. Ita cit. c. 1.

R. 3. Quando Episcopus Ordinationi præmittit hæc verba: *non intendimus ordinare non examinatos, & approbatos*, cum, qui furtivè se ingessit, non esse ordinatum defectu intentionis in ordinante. Hæc enim vel intrinsecè pertinet ad valorem Sacramenti, ut satis communiter docent Theologi; vel certè est conditio sine qua non, aut terminus connexionis essentialis in aliquo pertinente ad substantiam Sacramenti.

Coeterùm occasione dictorum quæstio est, an quatuor minores, & Subdiaconatus, spectato iure communi, licitè conferantur, uno eodemque die? Responsio est affirmativa; quia id nullo huius juris textu prohibitum est, cum jus in contrarium asserti solitum expressè loquatur solum de duobus sacris Ordinibus eodem die non recipiendis; non autem de minoribus, & uno sacro; quia